

Til lovforslag nr. L 30. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 19. november 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ligningsloven

(Forhøjet befodringsfradrag til pendlere i udkantskommuner m.v.)

[af skatteministeren (Svend Erik Hovmand)]

1. Ændringsforslag

Skatteministeren har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. oktober 2003 og var til 1. behandling den 21. oktober 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Skatteudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og skatteministeren sendte den 14. august 2003 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2002-03, alm. del – bilag 527. Den 9. oktober 2003 sendte skatteministeren de indkomne høringssvar til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Preben Christian Hansen, Askeby.

Skatteministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 19 spørgsmål til skatteministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF, KF og KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget glæder sig over lovforslaget, som er en håndsrækning til en række udsatte kommuner, der er kendetegnet ved at være udkantsområder med stor grad af pendling samt et lavt beskatningsgrundlag.

Det er vigtigt, at disse egne af landet bliver støttet for at fastholde og tiltrække borgere. Forslaget om forhøjet pendlerfradrag til borgere i disse kommuner er med til henholdsvis at gøre det mere økonomisk attraktivt at bosætte sig i de udpegede kommuner samt at sænke omkostningerne ved at være bosat i de udpegede kommuner og være langdistancependler.

Det forhøjede fradrag gives uafhængigt af transportform, kollektiv eller privat. Det er vigtigt, idet mange af langdistancependlerne fra de udpegede kommuner må formodes ikke at kunne bruge kollektiv transport som et alternativ. En ensidig satsning på kollektiv trafik vil derfor

ikke i tilstrækkelig grad kunne støtte ønsket om at fastholde og tiltrække borgere til udkantsområderne.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med regeringens initiativer til at skabe fornyet vækst i erhvervsliv og beskæftigelse samt den øvrige indsats for at styrke den regionale indsats, der skal skabe et Danmark i balance, hvilket ligger både Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti meget på sinde.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og RV) instiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at regeringen burde føre en politik, der bidrager til at skaffe flere arbejdspladser – også til de af lovforslaget berørte kommuner.

Desværre er det de seneste 2 år gået den modsatte vej, idet der er tabt over 50.000 arbejdspladser i Danmark. Regionalpolitisk er lovforslaget for snævert, og det bidrager ikke til en styrkelse af beskæftigelsen i yderområderne.

Regeringen burde i stedet

- udarbejde konkrete, fremadrettede handlingsplaner, der kunne øge beskæftigelsen, også i de kommuner, der er omfattet af lovforslaget,
- sikre, at der gives muligheder for at skabe en dynamisk erhvervsudvikling med udgangspunkt i de berørte områder,
- sikre den teknologiske service og rådgivning, som iværksættere og mindre virksomheder har brug for, og
- sikre en regionalpolitisk indsats, der afhjælper det uddannelsesefterslæb, der er i yderområderne.

Skatteministeren erkender i sit svar på spørgsmål 9, jf. L 30 – bilag 7, at næppe nogen vil flytte til en udkantskommune for alene at få et forhøjet befodringsfradrag, som i øvrigt har en kort løbetid.

Skatteministeren erkender også, at lovforslaget ikke er en compensation for, at puljen til styrkelse af den kollektive trafik er nedlagt.

Regeringen har forringet forholdene for pendlere i yderområderne, ved at prisen på pendlermånedskort er forøget som følge af regeringens beslutning om at nedskære billettilskuddet til pendlere, der benytter kollektiv trafik til og fra arbejde.

Lovforslaget tilgodeser en række kommuner, hvorimod andre kommuner, der er i samme beskæftigelsesmæssige og økonomiske situation, ikke tilgodeses. Under 1. behandling blev det f.eks. nævnt, at Morsø Kommune er omfattet af lovforslaget, hvorimod Sydthy Kommune, der har større afstand til en storby, ikke er omfattet. Ligeledes er pendlere på Møn ikke omfattet, hvorimod nabokommunerne på Falster omfattes af ordningen.

Det er efter Socialdemokratiets opfattelse uhørt på denne måde at indrette beskatningen selektivt og via et skatteforslag lave regional fordelingspolitik.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget finder, at lovforslaget alene giver anledning til mere trafik – ikke til flere arbejdspladser i udkantsområderne. Det er en helt forkert trafik- og regionalpolitisk udvikling. Samtidig er det paradoksalt nok i væsentlig grad udkantskommunerne selv, der skal finansiere forslaget – bistået af nedskæringer i de øvrige kommuner.

I stedet peger SF på behovet for at erstatte det generelle befodringsfradrag med et målrettet transporttilskud, som de enkelte amter alt efter behov kan investere i forbedret kollektiv trafik eller bedre mulighed for miljøvenlig biltransport mellem hjem og arbejdsplads.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 1, 4 og 5 og vil stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 2 og 3.

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at dette lovforslag er udtryk for, at regeringen er totalt tømt for konstruktive ideer, når det handler om at skabe udvikling i de såkaldte udkantsområder. I stedet for at satse på forslag, som kunne skabe udvikling i erhvervslivet og i den offentlige sektor i disse områder, så er regeringens perspektiv, at de skal omdannes til sovelandsbyer for langdistancependlere.

Enhedslisten ønsker ikke at øge antallet af langdistancependlere. Vi ønsker, at mennesker skal have friheden til og muligheden for at have bopæl og arbejde tæt på hinanden, sådan at de kan bruge tiden sammen med familie og venner – i stedet for til transport. Det skal blandt andet ske ved at skabe langt flere arbejdspladser over hele landet.

Enhedslisten ønsker at tage nogle initiativer, der giver mulighed for, at der bliver skabt arbejdspladser og vækst lokalt. Det er bl.a. derfor, at Enhedslisten i adskillige debatter og også gennem beslutningsforslag i flere år har arbejdet for, at landbrugssektoren skulle kunne udvikles lokalt. Enhedslisten mener, det er helt absurd, at vi har en situation, hvor der sker større og større centralisering og større og større monopolisering, og hvor det næsten er umuligt at etablere en lille virksomhed i konkurrence med de store monopoler. De rammer vil Enhedslisten gerne ændre på, så der bliver mulighed for at få små virksomheder i landbruget, så man kan have slagterier og mejerier, der kan sikre, at der kan være nogle gode arbejdspladser, og som samtidig kan levere nogle kvalitetsprodukter.

På samme måde vil vi også gerne sikre en lokal infrastruktur: at det offentlige og borgerne i lokalt samarbejde får mulighed for at sikre, at der kan være lokale forretninger, så der er et sted at handle, og at der er posthus og bank i lokalsamfundet. Vi vil også gerne sikre, at der er et lokalt sundhedsvæsen, så det hele ikke bliver centraliseret i kæmpestore hospitaler, men at der er lokale sundhedscentre tæt på borgerne.

Endelig vil vi gerne have, at man i en situation med stigende arbejdsløshed sørger for at ansætte flere – også lokalt – så de kan være med til at skabe lokal vækst og sikre, at man kan blive boende i lokalsamfundet. Der skal ansættes flere til at tage sig af børn, ældre, syge og handicappede, så vi får en vækst i det offentlige, der består af glade mennesker, i stedet for som i øjeblikket, hvor det meste af væksten i det offentlige skyldes sygdom og syge mennesker.

Derimod vil vi i Enhedslisten ikke medvirke til at gennemføre nye skattefradrag, der øger transporten og forureningen i samfundet. Forbedrede vilkår for bosættelse i udkantsområderne skal sikres gennem direkte støtte til udvikling i disse områder.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Simmut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF, EL og KD):

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 7, nr. 9, indsættes efter », ydelser efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser«: », ydelser efter §§ 74, 76 og 100 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, ydelser efter § 82 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, i det omfang modtageren er omfattet af lovens § 2, nr. 4 eller nr. 5.««

[Konsekvensændring som følge af vedtagelsen af lov nr. 419 af 10. juni 2003]

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og KD):

2) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»02. § 7 K, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Legater, som er betinget af, at de anvendes til studierejser i udlandet, på Færøerne eller i Grønland, medregnes ikke ved indkomstopgørelsen for modtageren, i det omfang de medgår til dækning af sædvanlige omkostninger til logi, kost og småfornødenheder på studiestedet, jf. stk. 2.««

[Konsekvensrettelse]

3) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»03. § 7 K, stk. 9, affattes således:

»Stk. 9. Udgifter, som dækkes af et indkomstskattefrit legat som nævnt i stk. 1, 3, 4 og 5, kan ikke fradrages eller afskrives i den skattepligtige indkomst. Skattefriheden for ellers skattefrie godtgørelser bortfalder, i det omfang udgifterne kan dækkes af den skattefrie del af legater.««

[Konsekvensrettelse]

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF, EL og KD):

Til § 2

4) I stk. 1 indsættes efter »stk. 2«: »og 3«.

[Konsekvensrettelse]

5) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. § 1, nr. 01, har virkning fra og med den 1. juli 2003.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

[Virkningstidspunkt for ændringsforslag nr. 1]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1, 4 og 5

Ændringsforslagene er konsekvensændringer som følge af vedtagelsen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lov nr. 419 af 10. juni 2003. De ydelser, der udbetales i medfør af lovens §§ 74, 76 og 100, blev tidligere udbetalt skattefrit i medfør af §§ 63 og 78 i lov om en aktiv socialpolitik, jf. ligningslovens § 7, nr. 9. Det

samme gælder de ydelser, der udbetales i medfør af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 82, for så vidt modtageren er revalidend eller sygedagpengemodtager under forrevalidering. Formålet med ændringsforslagene er således alene at genetablere skattefriheden for de pågældende ydelser med virkning fra tidspunktet for ikrafttrædelsen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Til nr. 2 og 3

Ændringsforslagene er konsekvensrettelser af ligningslovens § 7 K som følge af lovforslagets § 1, nr. 2.

Lars Christian Lilleholt (V) Peter Christensen (V) Freddy Dam (V) Kristian Jensen (V) nfm.

Mikkel Dencker (DF) Colette L. Brix (DF) Charlotte Dyremose (KF) Else Theill Sørensen (KF)

Jann Sjørnsen (KD) Erik Mortensen (S) Henrik Sass Larsen (S) Jacob Buksti (S)

Jens Peter Vernersen (S) fmd. Sophie Hæstorp Andersen (S) Morten Homann (SF)

Anders Samuelsen (RV) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 30

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, fra skatteministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Spm. 1 om, hvorledes de 221 kommuner skal finansiere de 85 pct. af fradragsværdien, til skatteministeren Spm. 2 om størrelsen af skattetabet i de kommuner, der ikke omfattes af det forhøjede befordringsfradrag, som følge af den forventede fraflytning, til skatteministeren Spm. 3 om, hvorledes de 221 kommuner, der ikke omfattes af det forhøjede befordringsfradrag, skal finansiere skattetabet, til skatteministeren Spm. 4 om udspecificering af udgifterne på 1,85 mio. kr. i ToldSkat, til skatteministeren Spm. 5, om skattelovgivningen bliver mere eller mindre kompliceret med det foreliggende forslag, til skatteministeren Spm. 6 om de administrative omkostninger ved implementering af skattesystemet, til skatteministeren Spm. 7, om ophævelse af ligningslovens § 7 K vil koste 600.000 kr., til skatteministeren Spm. 8 om det økonomiske formål med det foreliggende forslag, til skatteministeren
4	Spm. 9, om en person vil flytte fra f.eks. Århus til Mors for at få det ekstra befordringsfradrag, til skatteministeren Spm. 10, om lovforslaget kan kompensere for regeringens afvikling af puljer f.eks. til styrkelse af kollektiv trafik, til skatteministeren Spm. 11, om ministeren forventer, at beslutning om at flytte til provinsen afhænger af lovforslaget, til skatteministeren Spm. 12 om at redegøre for, hvorfor nogle af de fattigste udkantskommuner ikke er omfattet af lovforslaget, til skatteministeren Spm. 13, om det er samfundsgavnligt at stimulere personer, der bor tæt på deres arbejde, til at flytte langt væk fra arbejdet, til skatteministeren Spm. 14 om forventning til udviklingen i de udkantskommuner, der er udpeget til at være omfattet af lovforslaget, til skatteministeren Spm. 15 om at arbejde for bedre vilkår i udkantsområderne til etablering af nye arbejdspladser, til skatteministeren Spm. 16 om indirekte at bidrage til den regionale udvikling via skattefradrag, til skatteministeren
5	Spm. 17, om den umiddelbare følge af lovforslagets gennemførelse vil være, at der sker en forringelse af det kommunale skattegrundlag, til skatteministeren Spm. 18 om, at der for et område som Falster – Sydfalster, Nykøbing, Nørre Alslev og Stubbekøbing – vil være yderligere ca. 23 mio. kr. i fradrag til de nuværende skatteydere, til skatteministeren Spm. 19 om beregninger af konsekvenserne for det kommunale beskatningsgrundlag, til skatteministeren
6	1. udkast til betænkning

Bilagsnr.	Titel
7	Svar på spm. 9, om en person vil flytte fra f.eks. Århus til Mors for at få det ekstra befordringsfradrag, fra skatteministeren Svar på spm. 10, om lovforslaget kan kompensere for regeringens afvikling af puljer f.eks. til styrkelse af kollektiv trafik, fra skatteministeren Svar på spm. 11, om ministeren forventer, at beslutning om at flytte til provinsen afhænger af lovforslaget, fra skatteministeren Svar på spm. 12 om at redegøre for, hvorfor nogle af de fattigste udkantskommuner ikke er omfattet af lovforslaget, fra skatteministeren Svar på spm. 13, om det er samfundsgavnligt at stimulere personer, der bor tæt på deres arbejde, til at flytte langt væk fra arbejdet, fra skatteministeren Svar på spm. 14 om forventning til udviklingen i de udkantskommuner, der er udpeget til at være omfattet af lovforslaget, fra skatteministeren Svar på spm. 15 om at arbejde for bedre vilkår i udkantsområderne til etablering af nye arbejdspladser, fra skatteministeren Svar på spm. 16 om indirekte at bidrage til den regionale udvikling via skattefradrag, fra skatteministeren
8	Svar på spm. 1 om, hvorledes de 221 kommuner skal finansiere de 85 pct. af fradragsværdien, fra skatteministeren Svar på spm. 2 om størrelsen af skattetabet i de kommuner, der ikke omfattes af det forhøjede befordringsfradrag, som følge af den forventede fraflytning, fra skatteministeren Svar på spm. 3 om, hvorledes de 221 kommuner, der ikke omfattes af det forhøjede befordringsfradrag, skal finansiere skattetabet, fra skatteministeren Svar på spm. 5, om skattelovgivningen bliver mere eller mindre kompliceret med det foreliggende forslag, fra skatteministeren Svar på spm. 6 om de administrative omkostninger ved implementering af skattesystemet, fra skatteministeren
9	Svar på spm. 4 om udspecificering af udgifterne på 1,85 mio. kr. i ToldSkat, fra skatteministeren Svar på spm. 7, om ophævelse af ligningslovens § 7 K vil koste 600.000 kr., fra skatteministeren Svar på spm. 8 om det økonomiske formål med det foreliggende forslag, fra skatteministeren
10	Svar på spm. 17, om den umiddelbare følge af lovforslagets gennemførelse vil være, at der sker en forringelse af det kommunale skattegrundlag, fra skatteministeren Svar på spm. 18 om, at der for et område som Falster – Sydfalster, Nykøbing, Nørre Alslev og Stubbekøbing – vil være yderligere ca. 23 mio. kr. i fradrag til de nuværende skatteydere, fra skatteministeren Svar på spm. 19 om beregninger af konsekvenserne for det kommunale beskatningsgrundlag, fra skatteministeren
11	Ændringsforslag, fra skatteministeren
12	Henvendelse af 6/11-03 fra Preben Christian Hansen, Askeby
13	2. udkast til betænkning
14	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 6/11-03 fra Preben Christian Hansen, Askeby
15	3. udkast til betænkning